

Van zwijgen naar spreken

Over seksuele kindermishandeling

In 1983 verscheen het boek *De straf op zwijgen is levenslang*, waarin negentien vrouwen hun levensverhaal over seksuele kindermishandeling vertelden. De uitgave van de Vereniging tegen Seksuele Kindermishandeling (VSK) veroorzaakte een schokgolf; seksuele mishandeling van kinderen was tot dan toe een ‘onzichtbaar’ probleem geweest. Anno 2012 zijn deze levensverhalen nog altijd actueel en belangrijk. Een lotgenoot: “Het boek maakte me ervan bewust dat ik niet de enige was. [De auteurs] hadden destijds het lef om door het publiceren van hun verhalen lotgenoten te ondersteunen en de wereld wakker te schudden. Ik probeer met hetzelfde lef te leven.”

De publicatie was helaas al een aantal jaren niet meer in boekvorm verkrijgbaar; de VSK verspreidde enkel nog kopieën. Om de problematiek van seksueel misbruik opnieuw onder de aandacht te brengen en als eerbetoon aan de negentien schrijfsters, publiceerde de VSK in samenwerking met Uitgeverij Elikser op 30 oktober 2012 een nieuwe uitgave. Het is tevens een ‘afscheidcadeau’ van de VSK: na dertig jaar komt er per 1 januari 2013 een einde aan het bestaan van de vereniging.

In de nieuwe uitgave zijn de oorspronkelijke levensverhalen uitgebreid met naschriften, waarin de vrouwen terugblikken op hun moedige actie van toen en beschrijven hoe hun leven er nu uitziet. Een van deze vrouwen is Marloes: “Doordat ik in het boek stond, durfde ik meer naar buiten te komen met mijn verhaal. [...] Dat verdiepte mijn relaties. Bovendien had ik voor het eerst de moed om in opstand te komen tegen de verstikkende banden met mijn familie. Ik kwam voor mezelf op, ik voelde me bevrijd.”

Daarnaast zijn elf levensverhalen toegevoegd van mensen die voorheen niet of nauwelijks aan het woord kwamen, zoals mensen die door een vrouw misbruikt zijn, slachtoffers uit etnische minderheden en mannelijke slachtoffers. Zo vertelt Erik: “Op mijn negentiende [...] kwam ik in een therapiegroep terecht. [...] Het lastige was echter dat ik de enige man was, wat het voor mij heel moeilijk maakte om mijn verhaal te delen. Zij hadden allemaal een man als dader, en ik zat daar als enige man. Wat ook meespeelde was het schaamtegevoel en een bepaalde trots. Als man spreek je niet over zulke dingen; dat is niet stoer. Ik heb het praten met een groep mannelijke lotgenoten heel erg gemist.”

Ook komt een aantal specifieke gevolgen van seksuele kindermishandeling aan bod, waaronder zwangerschap en verslaving. Yemana vertelt bijvoorbeeld over haar eetverslaving: “Vanaf mijn achtste ging ik steeds meer eten om mijn emoties te verdringen. Als ik boodschappen deed, kocht ik een extra zak chips en at die in mijn eentje leeg. [...] Als ik propvol zat, voelde ik niks en kon ik er weer even tegenaan. [...] 2012 is het jaar dat ik wil afvallen. Dat is niet gemakkelijk: met het eten heb ik mijn emoties weggestopt en die komen nu naar boven.”

Kwetsbaarheid en kracht gaan hand in hand in deze bundeling van ervaringen. Zoals VSK-ambassadeur en psychiater Carla Rus in haar voorwoord zegt: “De verhalen in dit boek tonen dat getraumatiseerde kinderen zich kunnen ontwikkelen tot wijze volwassenen die boven zichzelf zijn uitgestegen. [...] Zij hebben hun angst en onmacht overwonnen en zich - net als baron van Münchhausen - aan hun eigen haren uit het moeras getrokken om hun eigenwaarde te bevechten.” De titel van de nieuwe uitgave sluit hierbij aan: *De kracht van spreken. Dertig levensverhalen over seksuele kindermishandeling*.

Marijke Naezer

Marijke Naezer was tot oktober 2011 beleidsmedewerker bij de VSK. Samen met haar opvolgster Janine Klungel nam zij de interviews af voor De kracht van spreken. Voor meer informatie over het boek en de VSK: vsk@movisie.nl.